

EL FILM A L'AGULLA

Cinema i moda

FilmoTeca de Catalunya

Del 4 de desembre 2012 al 30 de març 2013

Amb la col·laboració de:

Presentació

La Filmoteca de Catalunya presenta l'exposició i el cicle **El Film a l'agulla** dedicat a les relacions entre el cinema i la moda. L'exposició és fruit de la col·laboració amb l'IED Barcelona Escola Superior de Disseny, i compte amb la col·laboració especial del Museu de la Perruqueria Raffel Pages, d'Ariadna Papió i de la Sastreria Cornejo.

L'exposició **El Film a l'Agulla** es complementa amb un cicle cinematogràfic a partir d'una trentena de títols que es podran veure durant els mesos de desembre 2012 i gener, febrer i març 2013 i, que recullen el paper de les models, els modistes, els artistes populars –de *Cover Girl*, *Coco avant Chanel*, *Velvet Goldmine* – com a protagonistes lògics de moltes de les històries que hem triat per a les pantalles de la Filmoteca. De vegades, el protagonista és el mateix vestit –com a *Tales of Manhattan*– i en d'altres casos els intèrprets, per raons ben diverses –com Richard Gere a *American Gigolo* o Dianne Keaton a *Annie Hall* es defineixen per com vesteixen. En definitiva, fem un recorregut per la llarga història d'amor i de gelosia que han mantingut i mantenen el cinema i la moda.

L'EXPOSICIÓ Sala d'exposicions – planta (-1)

Horari: dimarts a diumenge de 16.00 a 21.00 hores

Articulada en vuit àmbits: “El vestuari fa el personatge”; “Peces que han fet història”; “Creadors de tendència”; “Els i elles o les aparences enganyen”; “Vestuaris imaginaris”; “Alquimistes del cos i la presència: els dissenyadors de vestuari”; “De l'ombra a la lum: el dissenyador és l'estrella” i “Moda i transgressió: simulacre i veritat”, l'exposició planteja la importància que ha pogut tenir el cinema com a creador o difusor de modes i com a medi capaç de mostrar el funcionament de l'univers de l'alta costura difusor o vehicle de la ràpida popularització de modes. L'acte de vestir-se representa, en la seva quotidianitat més absoluta, una elecció, la de la manera com ens presentem al món. Vestir-se implica sempre un llenguatge, una “narració”. En el cinema, aquest fenomen s'amplifica enormement: cada signe, cada roba, cada caracterització de cada personatge té un sentit determinat, funciona com a tret distintiu, identifica el personatge front als altres.

La moda, el vestuari és, dins el cinema, un ulterior instrument significatiu tan important com ho pot ser la banda sonora o els diàlegs dels personatges. L'exposició *El film a l'agulla: cinema i Moda* traça un retrat de les relacions entre aquests dos móns a partir de la identificació d'una trentena pel·lícules on la imatge –el vestuari, l'estètica, la indumentària...– té un paper cabdal en la representació fílmica. L'exposició mostra el paper del cinema com a fabricant de modes i també com a reflex del món de l'alta costura, que sovint hi apareix retratat com un entorn frívol i sense escrúpols. En aquest sentit, són nombrosos els documentals que segueixen “modistes” d'alta costura com Yves Saint Laurent o Karl Lagerfeld, convertits en icones d'aquest món, així com els films que emulen o estan inspirats per alguns creadors, dissenyadors i periodistes de moda com ara Anna Wintour, Prada o Chanel.

ARIADNA PAPIÓ i CARRASCO, dissenyadora de vestuari

Formada al Studio Berçot de Paris en disseny de moda, vestuari de cinema i espectacle (1992-94). Posteriorment, va realitzar estudis de fotografia a l'International Center of Photography (1996 i 1998) i de cinema a la Film/Video Arts School de Nova York (1998). Ha dissenyat el vestuari per les pel·lícules *Insensibles* (Espanya/França/Portugal 2011) dirigida per Juan Carlos Medina, *El Callejón* (Espanya/Colòmbia 2011) dirigida per Antonio Trashorras, *¿Para que sirve un Oso?* (Espanya 2011) dirigida per Tom Fernández, *Agnòsia* (Espanya 2010) dirigida per Eugeni Mira (nominació per al millor vestuari als Premis Gaudí 2011), ***Bruc: El Desafiament*** (Espanya 2010) dirigida per Daniel Benmayor, *Camera Obscura* (E.U.A. 1999) dirigida per Hamlet Sarkissian i *Mecàniques Celestes* (França 1994) dirigida per Fina Torres. També per a la part de Barcelona de les pel·lícules *Mapa de los sonidos de Tokyo* (Espanya 2009) dirigida per Isabel Coixet i *Los Condenados* (Espanya 2009) dirigida per Isaki Lacuesta. A més ha treballat com a ajudant de figurinista i/o de cap de vestuari a les pel·lícules *Sa Majesté Minor* (França/Espanya 2007) de Jean Jaques Anaud, *El Perfum: història d'un assassí* (Alemanya 2006) de Tom Tykwer, *Les Parents Terribles* (França/ Espanya, 2004) de Josée Dayan, *Lo Mejor que le puede pasar a un Cruasán* (Espanya, 2003) de Paco Mir, *El Embrujo de Shangai* (Espanya 2001) de Fernando Trueba, i *Gaudi Afternoon* (E.U.A. 2000) de Susan Seldeiman; i de les series de televisió *Tren Hotel* (França/Espanya 2006) de Josep Mª Guell, *L'Ombra d'un crim* (França/Espanya 2005) de Jean Sagols i *S-Club 7* (E.U.A. 2002) de Jonathan Winfrey.

L'exposició **El Film a l'Agulla** acull una mostra del vestuari que va dissenyar per a *Bruc. La llegenda* que li valgué el Gaudí 2012.

MUSEU DE LA PERRUQUERIA RAFFEL PAGES

El Museu de la Perruqueria de Raffel Pages reuneix més de 4.000 peces relacionades amb l'art de la perruqueria. Trobareu informació adjunta en aquest mateix dossier.

EL CICLE CINEMATogràFIC

Al mateix temps que la càmera cinematogràfica arrossegava els primers metres de cel·luloide, embastava els fils d'una relació que avui encara continua: la de la moda i el cinema. El cinema ha prescrit modes i les ha recollit, conscientment o inconscientment. El germans Lumière, quan plantaven la càmera a la sortida d'una fàbrica o a l'andana de estació de La Ciotat, enregistraven per al futur

la manera de vestir d'una època, i també algunes formes de comportament. No és gaire clar que siguem sempre el que aparentem, però, sí que ens disfressem per ser algú altre i ens vestim per semblar el que creiem o el que volem ser.

El vestuari és un element bàsic a l'hora de crear imatges cinematogràfiques, i sovint aquestes imatges arriben a dictar tendències. Valentino i Gable van canviar la manera de vestir-se i moure's dels homes de tota una generació, i Garbo i Hepburn han estat dos ideals de feminitat. Avui els ídols que trobem al mirall són uns altres – com Johnny Depp, Kate Moss, Scarlett Johansson – i el cinema comparteix amb altres arts aquest poder de fer la moda.

Els films que hem escollit per al cicle travessen totes les èpoques –comencem amb *One Million Years BC* i anem fins un futur remot amb *Aelita*–, i s'interessen pels lligams que la moda pot tenir amb el poder –*Ridicule* o *Alexander Nevsky*–, per la fira de vanitats contemporània –*Prêt-à-porter*–, per les estratègies que serveixen per imposar un gust i pels personatges que tenen el poder de fer-ho –*Devil wears Prada*–. També malden per conèixer les interioritats de l'univers en què viuen els professionals de la moda –amb *Falbalas* o *Notebook on Cities and Clothes*. Hi ha pel·lícules que han donat nom a peces de vestir (*Rebecca*, *Baby Doll*), d'altres que van convertir en estrella una actor o una actriu precisament perquè li quedava molt bé la poca roba que duia –és el cas d'Ursula Andress a *Dr.No*, per exemple– o contes de fades en els quals la Ventafocs es converteix en princesa després de

visitar les botigues de les millors marques –*Pretty Woman*.

DESEMBRE 2012

<i>Prêt-à-porter</i>	Robert Altman, 1994
<i>Die Bitteren tränen der Petra von Kant / Las amargas lágrimas de Petra von Kant</i>	Rainer Werner Fassbinder, 1972
<i>Absolute Beginners Principiants</i>	Julien Temple, 1985
<i>The Wild One / Salvatge!</i>	Laszlo Benedek, 1953
<i>Puzzle of a Downfall Child / Confesiones de una modelo.</i>	Jerry Schatzberg, 1970
<i>American Gigoló</i>	Paul Schrader, 1980
<i>Saturday Night Fever/ Fiebre del sábado noche</i>	John Badham, 1977
<i>Tales of Maniatan/ Tales of Manhattan</i>	<u>Julien Duvivier</u> , 1942
<i>One Million Years B.C. / Fa un milió d'anys</i>	Don Chaffey, 1967
<i>Vertigo / Vértigo</i>	Alfred Hitchcock, 1958
<i>Annie Hall</i>	Woody Allen, 1977
<i>Badlands / Males terres</i>	Terrence Malick, 1973
<i>Qui êtes-vous, Polly Maggoo? ¿Quién eres tú, Polly Maggoo?</i>	William Klein, 1966.

Gener 2013

<i>Alta costura</i>	Luis Marquina, 1954
<i>In the Mood for Love /Deseando amar</i>	Wong Kar-Wai, 2000
<i>Tonight or Never /Esta noche o nunca</i>	Mervyn LeRoy, 1931
<i>Flashdance</i>	Adrian Lyne, 1983
<i>The Girl Can't Help it</i>	<u>Frank Tashlin</u> , 1956
<i>Velvet Goldmine</i>	Todd Haynes, 1998
<i>Cover Girl</i>	Charles Vidor, 1944
<i>Ridicule</i>	Patrice Leconte, 1966
<i>Aleksander Nevsky</i>	Sergei M. Eisenstein, 1938
<i>Falbalas</i>	Jacques Becker, 1944
<i>Dr. NO /Agente 007 contra el doctor No</i>	Terence Young, 1962.
<i>L'année dernière a Marienbad</i>	Alain Resnais, 1961
<i>Made in Milan</i>	Martin Scorsese, 1990

<i>Notebook on Cities and Clothes</i>	Wim Wenders, 1989
<i>Monsieur Beaucaire</i>	George Marshall, 1946

Febrer 2013

<i>Baby Doll</i>	Elia Kazan, 1956
<i>Tootsie</i>	Sydney Pollack, 1982
<i>Fashions of 1934</i>	William Dieterle, 1934
<i>Orlando</i>	Sally Potter, 1992
<i>Aelita</i>	Yakov Protazanov, 1924
<i>Pretty Woman</i>	Garry Marshall., 1990
<i>Sex&the City</i>	Michael Patrick King, 2008
<i>The Man with the White Suit</i>	Alexander Mackendrick, 1951
<i>Mishima</i>	Paul Schrader, 1985
<i>My Fair Lady</i>	George Cukor, 1964
<i>Morocco</i>	Josef von Sternberg, 1930

Més informació: www.filmoteca.cat
Barcelona 4 de desembre de 2012